

LA INSCRIPCIÓ DE LA LÀPIDA DE L'ESGLÉSIA DE SANT PERE

Des de fa temps sabíem que, hi havia una làpida amb una inscripció repicada, a la part baixa de la paret central exterior de l'absis de la nostra església, i a l'edificar la sagristia havia quedat tapada per l'armari on es guarden els ornaments i altres objectes litúrgics. El fet d'haver estat molt de temps a l'exterior i potser per la poca qualitat de la pedra, feia que de la inscripció només es pogués llegir la primera línia, que deia "Se comensa....".

La historiadora Joana Mª Huélamó quan feia l'inventari del Patrimoni historico-artístic del municipi, l'any 1.998 també intentà llegir-lo, i recomanà que es fes un calc amb un full de paper rassa guiant-lo amb llapis. L'any 2003, amb motiu de l'exposició "d'Objectes religiosos" que es va fer, vam dedicar tota una tarda de diumenge a desxifrar la dita làpida, proveïts de focus de llum, calques, i càmera digital per fotografiar-la des de diferents angles i sobreposar les fotografies per veure què en sortia. Tot en va, no hi havia manera de passar del "Sa comensar" de la 1.a línia; després entrevèiem noms i cognoms però no hi havia forma de relacionar-los entre ells. Arribant a la conclusió que necessitàvem l'ajuda d'un expert. La persona més adient vam creure que era Mn. Martí Bonet, Canonge de la catedral de Barcelona i Director del museu Diocesà, i sobretot condeixeble i amic de Mn. Lluís rector de la nostra parròquia.

L'últim diumenge del març passat vam fer el darrer intent, i com que creiem que molta gent, fa molta feina, a més del Grup de Recerques Històriques, Mn. Martí Bonet i Mn. Lluís, també vam convidar a companys dels Centres d'Estudis dels pobles veïns. Van venir Santiago Salvador de La Llacuna, Xavier Argemí, Ricard Serra, Laia Santanach i Miquel Gea, de Sant Quintí, i Josep Piñol de Can Benet La Prua de Sant Sadurní. L'estona que s'hi va estar Mn. Martí Bonet tampoc se'n sortí i acabà dient-nos que li enviéssim fotografies per ensenyar-les a d'altres companys historiadors per desxifrar-les. Quan ja havia marxat, nosaltres vam continuar una estona més i com sol passar quan en una cosa s'hi posa voluntat i ganes, per fi algú va desxifrar la paraula clau, que era: "JURATS", la qual cosa ens permetia rellegir tot l'escrit; "Sa comensar la present obra sent jurats No...Ferrer Jaume Romeu Jacint Esteve - tot dubtant de la datació - 1630 o 1680"

Però encara no vèiem la raó del per què, essent una inscripció d'una obra religiosa no hi havia cap càrrec de l'església (prior, rector, abat, o bisbe) i només hi havia els noms dels jurats de la nostra vila. (Jurat és un càrrec civil equivalent a un regidor actual, que en altres llocs s'anomenen: consellers, cònsols, paers, o procuradors).

Sembla que també hem trobat l'explicació en els documents relatius a la capella de Santo Domingo, dels segles XVIII-XIX que ens expliquen que, el 1.632 l'església devia resultar petita, i per aquest motiu els riudebitllencs van intentar allargar-la, sol·licitant a l'abat de Montserrat suport econòmic, en funció de l'antic acord del s.XIV, però no ho van aconseguir ja que, l'abat va considerar suficient l'espai religiós destinat al poble, tot responent que l'església ja existia i aquesta obra, per tant, era voluntària. Per aquesta desavinença creiem s'explica que només és posés a la làpida el nom dels jurats com a representants del poble. Així, malgrat els entrebancs el 13 de gener del 1650 s'adjudiquen les obres d'ampliació de la nau eclesial. Amb aquestes obres s'allargà i s'amplià també l'antic edifici, com ho demostra el fet que la portalada del s.XIII no està centrada, fent pel costat del corronet 1 metre més que pel costat del carrer Major. En canvi l'altar i l'absis on hi ha la làpida sí que estan centrats amb la nova edificació.

Els anys en què es van fer aquestes obres, eren temps difícils pel nostre país. El rei Felip IV, influït pel seu favorit, el nefast comte-duc d'Olivares va declarar la guerra a França el 1.635, sense el permís de les Corts Catalanes, tal i com manaven les constitucions.

Les viles del nostre país van haver de suportar de mala gana les tropes allotjades, i que a més feien tota mena d'abusos. El primitiu "romanç" popular, que després es convertí en l'himne dels segadors diu: *"del vi que no era massa bo, n'engegaven les aixetes, el llençaven pels carrers, sols per regar la terra", "del pa que no era blanc, deien que era massa negre, el donaven als cavalls sols per assolar la terra"*.

A la nostra vila també s'hi allotjaren tropes, com ens ho indiquen les inscripcions en el llibre de Baptismes, d'infants en que el pare era un soldat irlandès o italià. El 1642 hi ha partides d'enterraments de soldats francesos. En els anys 1650, 1651, 1680, 1683, 1686 hi són els jurats reclamant les despeses que ocasionava l'allotjament de les tropes, i com que les desgracies no venen mai soles, el 1652 es va patir la pesta bubònica i el 1687 una plaga de la llagosta.

Aquesta mala època en ocupacions de l'exèrcit, ara espanyol, ara francès, va durar fins el 1659, quan amb el tractat dels Pirineus, Catalunya va perdre el Rosselló i el nord de la Cerdanya, però com sol passar sempre, Catalunya després de les desgracies es refà amb més empenta que abans, i a la nostra vila es va poder acabar l'ampliació de l'església.